

## RADYODA SEÇİM KONUŞMASI

4 Ekim 1965

Radyolarının başında Türkiye İşçi Partisi'nin gür, umutlu sesini dinleyen çilekeş, sabırlı halkım, kardeşlerim.

Seçim günü yaklaştıkça Türkiye işçi Partisi'ne hücumlar artıyor. Bölücülükten, ihtilâl havasından, eli nasırlıları kışkırtmaktan söz ediliyor. Delilsiz ispatsız en ağır isnatlar yapılıyor. Nedir bütün bu telâş, bu korku? Ne yapmaya çağırıyor halkı Türkiye İşçi Partisi? İhtilâle mi? Gidin ağaların topraklarını işgal edin, zenginlerin malını talan edin mi diyor? Tam tersine, Türkiye İşçi Partisi kurulduğu günden beri Anayasa'nın eksiksiz tastamam uygulanmasını ısrarla istiyor. Bütün meselelerimiz Anayasa çerçevesi içinde çözülebileceğini savunuyor. Emekçi- halkımıza senin de kendi partini kurman ve bu partiyi oylarınla meclise sokman açık ve kesin kanuni hakkındır, diyor. Ve de 4,5 yıldır böyle bir parti Türkiye İşçi Partisi, senin partin vardır, diyor. İşte, karşımızdakiler, halk bu hakkına sahip çıksın, bu gerçeği öğrensin istemiyorlar.

Türkiye İşçi Partisi'nin bu çağrısına halk kulak verir de kendi içinden çıkan ve kendinden olanları seçerse ne olur? Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde sermayeyi temsil eden partilerin karşısında emeği temsil eden parti yer alır. Ve böylece çok partili rejim 1946'dan bu yana ilk defa iki ayağı üzerine sağlamca basmış olur. Çok partili batı demokrasisi adına tek taraflı oynanan oyun sona erer. Bu tek taraflı oyunun sona ermesidir, karşı tarafı çileden çıkaran. Memleketin sonu ne olacak derken onlar, aslında, "Bizim menfaatlerimiz, halkı hiç işe karıştırmadan dilediğimiz gibi at oynatmamızın sonu ne olacak?" demiş oluyorlar.

Oysa iyice bilinmelidir ki, emekçi halk kütlelerini temsil eden Türkiye İşçi Partisi Meclis'e girmezse eğer, memleketin sonu ne olur, diye endişelenmek gerekir. Asıl o zaman rejim ya apaçık teröre dayanan faşist bir diktatörlüğe kayar, ya da Türk halkı, Türk toplumunun genç, ilerici, sağlam kuvvetleri Anayasa'ya sahip çıkarak direnme hakkını kullanır. Saldırılarından, iftiralarından, baskılardan, kanunsuz hareketlerden vazgeçsinler! Memleketin ve milletin kaderiyle oynamak kimsenin hakkı, selâhiyeti değildir.

Yurttaşlarım,

Bu bozuk düzen mutlaka değişmeli, kaderde ve kıvançta gerçekten hepimiz bir olmalıyız. Bu bozuk düzenin en bozuk kesimi de hiç şüphesiz tarımdır; Ziraatimizin ve köylümüzün perişan halidir. Çünkü tarımda orta çağın derebeylik artığı mülkiyet sistemi ve işletmecilik hâlâ sürüp gidiyor. Hamdoş'tan dinlediniz bunun ne belâ bir şey olduğunu, insanlık vakarına, haysiyetine tüm aykırı bir şey. Ama mesele sadece yoksul ezilen köylümüzü toprağa, özgürlüğe kavuşturmak değildir. Memleketin topyekûn kalkınması, geri kalmışlıktan kurtulması için toprak reformu şarttır. Toprak reformu hepimizin meselesidir.

Bugüne kadar uygulanan ziraat politikası ağaları kalkındırarak zenginleştirmek

politikasıdır. Türkiye’de makineli istihsal yapan büyük ziraat işletmeleri belirdi. Derebeyi arttığı bir kısım toprak ağaları, büyük toprak kapitalistleri haline geldi. Topraklarından ortakçıları, yarıcılarını, marabacıları koğup çıkardılar. Traktörlerini köy merasına, hazine topraklarına, yoksul köylünün tarlasına sürüp topraklarına toprak kattılar. Ağaların gelirleri 100 binleri, milyonları aştı. Ama öbür yanda milyonlarca topraksız ya da az topraklı köylü ailelerinden muazzam bir işsizler ordusu meydana geldi. Toprağı işleyenlerin ellerindeki topraklar da ufaldıkça ufaldı. İş peşinde büyük çiftliklerin bulunduğu bölgelere mevsimlik göçler, ya da devamlı bir iş umuduyla şehirlere akın başladı. Şehirlerimiz gittikçe büyüyüp genişleyen gecekondu mahalleleriyle sarıldı. Halkın yoksulluğunu, çaresizliğini yüzünüze haykıran bu gecekondu da şehirdeki sömürücüler için yeni bir kazanç kaynağı oldu. Düzünelerle gecekondu yapıp yoksul halka yüksek fiatla kiraya veren vurguncular türedi. Öte yanda, dertli başını sokmak için bir göz oda yapan vatandaşın damı insafsızca, tekrar tekrar başına yıkıldı, sokak ortasında bırakıldı.

Kardeşlerim,

Şimdi toprak reformuna karşıyız, tarım reformundan yanayız, diyenler aynı politikayı devam ettirmek isteyenlerdir. Çünkü toprak dağıtımı yapılmadıkça, tarım usullerinde ilerleme, makinalaşma, gübreleme, ilaçlama, sulama gibi işler ancak toprağı olanın ve de toprağı çok olanın -ağanın- işine yarar. Topraksız köylü suyu, gübreyi, tohumu, makineyi ne yapsın?

Oy avcılığı kaygısıyla şimdi toprak reformundan yana görünenler de aslında aynı politikanın daha yumuşatılmış bir şekilde yürütülmesine taraftardır. Hazırlanan toprak tasarısı ağaların elinde 2500 dönüme kadar toprak bırakıyor, verimli işletmecilik yapıldığı hallerde bu miktar iki misline, 5000 dönüme çıkarılabiliyor. Oysa zaten 5 bin dönümden fazla toprağı olanlar sadece 600 ailedir. Ağaların elinde bu kadar büyük topraklar bırakan bir kanun ne köylünün toprak ihtiyacını karşılar, ne de ağalar saltanatına son verir. Hele teklif edilen reformun 25 yılda yapılacağını söylemek toprak dağıtımını savsaklamaktan başka bir şey değildir.

Türkiye İşçi Partisi’nin programına göre ağalara en çok 500 dönüm bırakılacaktır. Ağaya bırakılacak toprağın büyüklüğü, 500 dönümü geçmemek üzere, toprağın kalitesine ve ürünlerin çeşidine göre tayin olunacaktır. Toprak dağıtma komisyonlarının, işi süruncemede bırakmaması için, ağalarla anlaşıp yoksul köylüyü mağdur etmemesi için köylüler teşkilâtlandırılacaktır. Topraksız ve orta köylüler kendi aralarından serbest seçimlerle Köy Kurulları seçecektir. Toprak reformunun uygulanmasından bu köy kurulları devletin uzmanlarıyla işbirliği edecektir.

Toprak ufalanacak, istihsal düşecek iddiası doğru değildir. Kendi toprağına kavuşmanın sevinciyle köylümüz işine dört elle sarılacak, topraktan alabileceğinin azamisini alacaktır. Verimi arttırma çabasında devlet köylünün yanı başında, ona yardımcı olacaktır. Tarım İşletmeleri, Devlet Tarım İstasyonları etrafında teşkilâtlandırılacaktır. Kalkınmanın ilk safhasında sermayemiz kıt, emek gücümüz bol olacağından tarımda bol emek gücünü seferber ederek verim attırılacaktır.

Sanayileşme ilerledikçe tarımdaki kalabalık nüfus şehirlere kayacak, buna karşılık tarımda bol emek harcamanın yerini makinalı istihsal alacaktır. Küçük üreticiler arasında kooperatifçilik teşvik olunacak, fakat asla zorla uygulanmayacaktır. Koo-

peratiflerin nüfuzlu birkaç açık gözün eline geçmesine kesinlikle engel olunacaktır. Bu kooperatifler yoluyla tarımda büyük işletmeciliğe geçilecektir.

Türkiye İşçi Partisi toprağı parasız dağıtacak, tapusunu köylümüzün eline verecektir; onu borç altına sokmayacaktır. Ağadan aldığı toprakların bedelini ise Anayasa uyarınca ödeyecektir.

Toprak reformunun ve genellikle kalkınmanın finansmanı nasıl olacak? Parayı nerden bulacağız?

1. Dış ticaret, bankacılık ve sigortacılık ilk ağızda devletleştirilecek, bu kaynaktan elde edilen milyarlar tarım ve sanayiye yatırılacaktır.
2. Devlet İktisadi Teşekkülleri, özel sermayedarları zenginleştirme durumundan çıkarılacak, kârla işler hale getirilecektir.
3. Özel sektör emredici plânla bağlanacak, bu sektörde elde edilen kazançların verimli işlere yatırılması mutlaka sağlanacak, israf, vergi ve döviz kaçakçılığı önlenecektir.
4. Tarımda yıldan yıla artacak olan istihsalde sermaye birikimine yardımcı olacaktır.

Görülüyor ki, Türkiye İşçi Partisi'nin toprak formu ve ziraatı kalkındırma programı son derece gerçektir.

Kardeşlerim,

Toprak reformundan ve halk yararına yapacağımız diğer işlerden özel menfaatleri zarar görecektir olan toprak ağaları, kaçkaççı sermaye sınıfları ve onların sözcüsü partiler, Türkiye İşçi Partisi mevcut düzeni kökünden değiştirmek istiyor diye çatıyorlar bize. Evet, köklü dönüşümlerle bugün bir avuç zengini daha da zengin etmeye yarayan, halk kütlelerini, yoksulluk çukurunun daha derinlerine düşüren bugünkü bozuk düzeni değiştireceğiz. Yalnız bu efendiler uykuda mıdır? Halk yararına bu köklü değişimleri Anayasa öngörüyor, emrediyor. Mülkiyet hakkıymış, servet düşmanlığı imiş. Anayasa mülkiyet hakkını sadece toprak ağalarına, kapkaççı sermayedara mı tanıyor? Emekleriyle bütün değerleri yaratan halkımızın toprak, ev bark sahibi olmak hakkı yok mu? Dünya nimetlerinden halk hiç mi tatmayacak? Anayasa mülkiyet hakkı kamu zararına kullanılmaz diyor. Yoksul köylüyü topraklandırmayı öngörüyor. Kamu yararı gerektiği hallerde özel mülklerin kamulaştırılması yetkisini devlete tanıyor. Ve nihayet Anayasa Sosyal Devlet anlayışını getiriyor. Anayasa'yı hiç mi okumamışlar?

Anayasa halktan yana, emekten yana, bizden yana. Anayasa'ya aykırı düşen onlardır. Hizaya gelsinler. Türkiye İşçi Partisi Anayasa teminatı altında ve Anayasa'nın öngördüğü yollardan ve de halkımızın güvenine, şevkli çabasına dayanarak refahlı, mutlu, tam bağımsızlığına yeniden kavuşmuş şerefli bir Türkiye'yi mutlaka yaratacaktır.

*Sosyal Adalet, Sayı 19, Ekim 1965*